

ต้อกระจก (Cataract)

ต้อกระจก หมายถึง ภาวะที่มีการขุ่นหรือแข็งตัวขึ้นของเลนส์แก้วตาซึ่งอยู่หลังรูม่านตาทำให้การมองเห็นลดลง เป็นต้อชนิดที่พบได้ในผู้สูงอายุทั่วไปอาจแบ่งได้เป็นหลายแบบ เช่น ต้อกระจกแบ่งตามอายุที่เริ่มเกิด 1.ต้อกระจกแต่กำเนิด (Congenital Cataract) 2.ต้อกระจกในเด็ก (Infantile Cataract) 3.ต้อกระจกในผู้ปวยสูงอายุ (Senile Cataract) ซึ่งเป็นชนิดที่พบได้บ่อยและเราๆ ท่านๆ ค้นเคยกันมากที่สุด ต้อกระจกชนิดที่แบ่งตามความขุ่นของโรค 1.ต้อกระจกที่ยังขุ่นไม่มาก (Immature Cataract) 2.ต้อกระจกที่ขุ่นมากแล้วหรือที่เรียกกันว่า ต้อสุก (Mature Cataract) อาการของต้อกระจกโดยทั่วไปก็คล้ายๆ กัน คือ ทำให้ตามัวลงมองเห็นภาพไม่ชัดไม่ว่าจะระยะใกล้หรือไกล (อย่างไรก็ดี สาเหตุของอาการตามัวยังมีอีกมากต้อกระจกแค่เป็นหนึ่งในหลายๆ สาเหตุเท่านั้น) อาจมองเห็นดวงไฟไม่เป็นดวง แสงจากดวงไฟแตกกระจาย (Glare) ภาพมีความสว่างลดลง ในต้อกระจกบางชนิดอาจทำให้มีสายตาสลับแปลงก่อนที่จะมีอาการมัวลงชัดเจน โดยเฉพาะสายตาสายจะสั้นมากขึ้น สามารถอ่านหนังสือหรือทำงานในระยะใกล้โดยไม่ต้องสวมแว่นช่วย (Second sight) แต่จะเกิดขึ้นระยะหนึ่ง จนความขุ่นของเลนส์แก้วตานั้นมีมากขึ้นจนทำให้การมองเห็นทั่วไปลดลง

สาเหตุของต้อกระจกมีมากมาย เช่น 1.อายุเป็นปัจจัยหลัก 2.การเกิดต้อกระจกร่วมกับกลุ่มอาการผิดปกติหรือโรคอื่นๆ พบได้บ่อยในต้อกระจกแต่กำเนิดหรือต้อกระจกในเด็ก 3.เกิดอุบัติเหตุต่อดวงตาทำให้เลนส์แก้วตากระทบและขุ่นมากขึ้น 4.การใช้ยาบางชนิดนานโดยเฉพาะกลุ่มยาสเตียรอยด์

วิธีการรักษาต้อกระจก ณ ปัจจุบันยังต้องพึ่งการผ่าตัดเท่านั้นยังไม่มีการใช้ยากินหรือยาหยอดอะไร ช่วยสลายความขุ่นเหล่านั้นให้หมดไป วิธีการผ่าตัดในปัจจุบันที่นิยมกันคือ การสลายต้อกระจกโดยใช้คลื่นเสียงความถี่สูงหรืออัลตราซาวด์ (ไม่ใช่เลเซอร์อย่างที่ท่านเข้าใจ) และใส่เลนส์แก้วตาเทียมซึ่งปัจจุบันมีด้วยกันหลายชนิด อีกวิธีหนึ่งของการผ่าตัดที่ยังใช้กันอยู่คือ การผ่าตัดต้อกระจกผ่านแผลใหญ่และใส่เลนส์แก้วตาเทียมสามารถทำได้โดยใช้ยาชาเฉพาะที่เช่นกัน ทั้งสองวิธีนี้อาจไม่จำเป็นต้องนอนโรงพยาบาลก็ได้ ถ้าผู้ป่วยและญาติสามารถดูแลตนเองได้ดี แต่การผ่าตัดวิธีหลังอาจใช้เวลาฟื้นตัวเพื่อการมองเห็นนานกว่าวิธีแรกแต่ในที่สุดผลการรักษาก็ใกล้เคียงกัน

พญ.วิศนี ตันติเสวี

ฝ่ายจักษุวิทยา โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์